

in het Tuchthuis van Delft ⁶⁸⁾, en die – ook daar behoeven we niet aan te twijfelen – door alles heen fel, welbespraakt en slagvaardig blijft, totdat ze tussen Haarlem en Amsterdam steeds zwijgzamer wordt en wel door de grond wil zinken, als ze door haar stad moet met naast zich drie geketende gevangenen – op het politiebureau knapt ze dan, wat wonder, compleet af.

Rotterdam maakt in deze rij geen goede beurt. De ruimte, waar men met z'n zestienen moet hokken, is te klein. Ze komt onder het ongedierte. En bovenal, er is geen water: de cipier brengt eenmaal, 's morgens, een kruik, en verder niet. Nu, Maria heeft het hem aangezegd! Met de lege kruik bonst ze op de deur, tot hij eindelijk komt. 'Man, zei ze, je schijnt wel harder van gehoor dan de rots, waarop Mozes maar eens had te kloppen om zijn hele volk te laven! Geef ons toch water!' En als hij zegt, dat ze maar tot morgen moeten wachten, gaat ze vlak voor het tralieluik staan: 'Stug mensch, 't zal je op den Oordeelsdag nog vergaan als dien rijke, die Lazarus geen druppel van zijn overvloed gunde!' Wel slaat hij het luikje dicht, maar even later komt hij toch met de woorden 'Zuip nu, zooveel je wilt' een volle emmer door de kier van de deur zetten. Allen schoten erop toe; maar Maria sprak er eerst een zegenbede over uit. En dan spreekt ze haar medegevangenen toe over het Levend Water ⁶⁹⁾!

Na de ontbinding der broederschap vinden we haar weer in onze stad. We komen haar dan als moeder tegen, van haar dochter Josina, die niet deugt voor het vak van huisvrouw, en die van Maria les krijgt in het bestier van haar huishouden, waarbij Maria's schoonzoon, Visser in Katendrecht, baas op een werf, buitengewoon welvaart; zoals we uit Anagrapheus' hier wel heel huiselijke verhaal kunnen opmaken, moet het huwelijk door Maria zijn gered en heeft Josina volgens de bekende stelregel via 's mans maag, met moeders recepten, zijn hart weer weten te bereiken! Voordien was het maar een zwijgend en mokkend echtpaar. 'Ik heb', getuigde Maria later, na een bezoek aan het Rotterdamsche Doofstommen-huis, 'daar in één uur meer geluid gehoord, dan in al die dagen in de woning mijner dochter' – dat bezoek zal wel vallen in 1853, toen de inrichting werd geopend; en we zien er de voor alle nieuws openstaande Maria zitten, fel-oplettend, temidden van de doofstommen ⁷⁰⁾!

Ze heeft hier ook kennissen. Bij een van deze echtparen gaat ze